

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Placa in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Časopisje — velesila

Človek ima dar govora, da se lahko sporazume tudi z drugimi ljudmi ne samo z znaki rok ali glave, ampak tudi z jezikom (govorom), ki ga slišijo in razumejo tudi drugi; izražanje lastnih misli s pomočjo govora je najstarejše naravno občevalno sredstvo.

Kakor pa je dar govora pomemben, je vendar v toliko pomanjkljiv, ker je navezan le na najbližjo okolico: človeški glas se ne sliši daleč. Zato so ljudje že v pradavnini iskali sredstva, s katerimi bi se lahko sporazumeli ne samo z najbližjo svojo okolico, ampak z vsemi ljudmi tudi na velike daljave. Iz te človeške želje se je rodila pisava — kasnejši tisk —, ki nam omogoča povedati naše misli tekorekoč vsemu svetu; sicer ne na usta, pač pa na oči. Glavno je namreč, da pride to, kar bi človek ljudem rad povedal, do možganov; po kateri poti pa se to zgodi, ali skozi ušesa ali na oči, je postranska stvar.

Mi živimo dandanes v velikih skupnostih, ki jim pravimo »občina«, »dežela«, »država«. V teh skupnostih odločuje naša skupna volja. To skupno in kolikor toliko enotno voljo pa je treba ustvarjati s tem, da tudi druge ljudi pridobimo za svoje misli in nazore. To je pa s samim govorom nemogoče. Resnica je sicer, da živa govorjena beseda mogočno vpliva na poslušalca, toda obseg žive besede je močno omejen. Zato se mora vsak, kdor hoče »govoriti« širokim množicam naenkrat, posluževati pisane ali dandanes tiskane besede.

Tiskana beseda govori hkrati sto ali pa sto-

tisoč in pa še več ljudem. Svoj govor ponavlja, razlaga ali dopolnjuje lahko tudi po večkrat na dan — kakor nanese potreba. Obseg tiskane besede je torej neomejen.

V tej neomejenosti pa leži moč modernega tiska in zato je tisk, zlasti pa časopisje — velesila.

Kdor ima v rokah časopis, pa naj bo še tako majhen po obsegu, ta ima možnost vplivati na mišljenje stotin in tisočev oseb — kolikor ima pač bralcev. Možnost vpliva na mišljenje ljudi pa ima tudi veliko nevarnost v sebi, ki obstoji v tem, da ljudem pisec ne pove resnice, ali pa vsaj ne vse resnice. Če bi časopisi pisali samo golo resnico, bi bila zadeva pač v redu, toda na svetu je že tako, da se bohota poleg poštenja tudi dosti nepeštenja. Zato pa je treba znati ne samo brati, ampak je treba brati s premislekom, s preudarnostjo in s presojo (kritiko), ali to tudi drži, kar nam pripoveduje tiskana beseda.

V javnem življenju je dandanes tiskana beseda za vsako skupino ljudi; ki jih veže kakršnakoli skupnost, neobhodno potrebna. Zlasti za kmete je lasten tisk neobhodno potreben, da kmeto misljenje vodi in uravnava tako, da je za kmete prav in koristno, ob enem pa tudi druge sloje opozarja na to, kaj mislijo kmetje in kaj kmetje žele in zahtevajo. Kdor ne more povedati na ves glas, kaj da hoče, tega nihče ne posluša in ta ostane večen revež. Zato pa je, ali vsaj morala bi biti dolžnost vsakega zavednega kmeta, da z vso vnemo skrbi za svoj kmetijski tisk in ga tudi z vsemi sredstvi podpira!

Če ni organizacije...

Kmetom se dandanes prav povsod slabo godi in niti ene države ni, kjer bi kmetje dobivali za svoje pridelke toliko, da bi se jim kmetovanje res izplačalo. Državni uravniki se sicer trudijo, da bi to stanje izboljšali na ta ali na oni način, a doslej se je pokazalo, da so vsa sredstva za pomoč ničeva: razne podpore zaležejo pač za trenotek, trajnega ozdravljenja pa ne prinašajo.

Mi smo že večkrat naglašali in naglašamo to znova, da teži največji del krivde za slab gospodarski položaj kmete same, ker niso organizirani kot kmetje! In ker niso organizirani, ne morejo kljub svoji številnosti prav nikjer nič doseči in nič opraviti proti organiziranim stanovom ali drugim skupinam, katerim dajejo njihove organizacije, četudi so le »strokovne«, ob enem tudi tolikšno politično moč in veljavo v posameznih državah, da lahko povsod odločujejo o gospodarski politiki tudi brez kmetov ali pa celo proti njim.

Lep primer, kako se godi kmetom, če niso organizirani, nam daje daries bogata Francija. V Franciji so imeli letos sijajno žetev in pšenice bo Francozom ostalo okoli 20 milijonov centov za izvoz. Velika množina pridelkov pa je

potisnila cene tako navzdol, da bodo ves blagoslov spravili drugi, kmetje bodo pa — gledali!

Da kmetom pomaga, je odredila francoska vlada »najnižjo ceno« za pšenico, ki znaša 108 frankov za cent; po nižji ceni se pšenica ne sme prodajati. Tej ceni primerno je določena tudi cena kruha. Toda te najnižje cene se nihče ne drži, ampak plačujejo pšenico kmetom po 60 do 70 frankov. In ko kmetje potrebujejo denar, dajejo žito za vsako ceno! Če bi bili pa francoski kmetje organizirani kot kmetje, v močni stanovski organizaciji, ki bi imela lahko tudi ogromno politično moč, bi bilo drugače!

Ker pa so francoski kmetje organizirani v »političnih« strankah — kakor pri nas tudi — zato lahko delajo »politiki« ž njimi, kar hočejo in kakor hočejo — prav tako kakor pri nas, kjer tudi kmet kmeta sovraži, če ni »naš«, namesto ba bi kmetje držali skupaj...

... Če je organizacija!

Precej drugačen pa je položaj za kmeta na Češkem, kjer imajo kmetje močno gospodarsko,

močno stanovsko in močno politično organizacijo.

Ogromna zasluga nekdanjih in sedanjih organizatorjev češke kmetijske stranke je, da so znali kmete organizirati kot kmete in da so kmete iztrgali iz objema »političnih« strank, ki so se pač brigale za svoje »ideje«, gospodarsko blagostanje kmetov pa jim ni bilo nikdar nič mar! Danes imajo organizirani češki kmetje tako moč v češki državi, da je vsa carinska politika prirejena v korist kmetov, ravno tako tudi vsa tarifna politika na železnicah in vse trgovinske pogodbe. Pod pritiskom kmetijske stranke je določena za žito cena, ki omogoča tudi kmetom dostojno življenje — vsega tega pa ne bi bilo, če bi kmetje ne bili organizirani kot — kmetje!

Ali se bodo slovenski kmetje iz tega kaj naučili?

Leto 1935. — kritično leto!

Pretekli terek je češkoslovaški minister za zunanje zadeve dr. Beneš govoril v parlamentu o splošnem političnem položaju v Evropi. V svojem govoru se je dotaknil vseh važnejših dogodkov najnovejše dobe, posebno toplo in pristržno pa je govoril o pokojnem kralju-zedinitelju, ki je bil

»eden glavnih stebrov miru in reda v Evropi sploh in ki je mnogo pripomogel k razvoju politike Male antante in Balkanske zveze. Bil je politik miru in bil je res kralj. Obe naši državi sta bili zanj eno in isto.«

Govorec o zločinu v Marseille-u je rekel:

»Zločin, ki je oropal človeštvo dveh tako iskrenih pobornikov miru (našega pokojnega vladarja in francoskega ministra Barthoua) se mora vsestransko razjasniti in ugotoviti vsa odgovornost zanj. Mednarodnemu terorizmu se mora napraviti konec! V tem pogledu je Mala antanta docela soglasna s Francijo in si pridružuje vso pravico, da v danem trenutku podyzama potrebne ukrepe.«

Govorec o splošnem položaju pa je rekel:

»Ne prikrivam, da je mednarodni položaj resen. Prihodnje leto bo odločilno za usodo Evrope. Prav očitno se bo v tem letu odločalo o usodi Evrope in vse evropske kulture in civilizacije.«

Jesenske povodnji

Vsled obilnega deževja so v Dravski banovini vode zopet močno narastle in napravile ponekod dokaj škode.

Po dosedanjih poročilih je voda napravila največ škode v Slov. Bistrici in okolici, kjer je voda narastla skoro za dva metra, tako da je Slov. Bistrica bila popolnoma odrezana od sveta. Šolarčke so le z veliko težavo spravili domov v okolico z avtomobili.

Preplavljena je bila tudi Spodnja Polskava. Močno je narastla tudi Savinja, tako da so v Celju šolarje hitro odpustili domov, dokler nevarnost še ni bila prevelika.

Vas je vas in brez nje ni ničesar!

(Besede blagopokojnega vladarja)

»Gospodarsko politiko« imenujemo vsa stremjenja (te ali one) države, da zagotovi vsemu svojemu prebivalstvu ali pa vsaj njega večini trden gospodarski obstoj in napredek. Temu namenu služijo vsi ukrepi, ki se nanašajo na trgovsko ali na poljedelsko politiko, na carinsko politiko, na tarifno politiko itd. V državah, kjer živi večina ljudi od trgovine in industrije, mora biti torej nujno vsa gospodarska politika popolnoma različna od gospodarske politike agrarnih držav.

Agrarna država mora pospeševati poljedelstvo in ugodno prodajo kmetijskih pridelkov in mora ščititi svoje poljedelce pred tujo konkurenco. Agrarna država mora sklepati trgovske pogodbe v korist svojih kmetov; v korist kmetov mora biti izdelana tudi vsa njena tarifna in carinska politika. V industrijskih državah pa je naravno stvar baš narobe. Ali z drugimi besedami: V agrarnih državah mora biti gospodarska politika agrarna, v industrijskih pa industrijska.

Tega načela se pa naša gospodarska politika ni držala dosledno, kakor bi želeli. Ponavljamo sicer dan za dnem, da »smo kmetijska država«, da je pri nas »kmet steber države« in kar je še podobnih besed, ki jih kmetje radi slišijo, toda prave kmetjske (agrarne) politike, ki bi morala biti nujna posledica tega spoznanja, nismo delali radi, pač pa smo z vso močjo delali industrijsko politiko!

Ob ustanovitvi naše države smo imeli v deželi prav malo industrije; skoraj da nič. Ker smo pa industrijske izdelke po splošnem vojnem razdejanju nujno potrebovali, so začeli zastopniki (domače in še bolj tuje) industrije na vse pretege kričati: Ustvariti si moramo »domačo« industrijo, t. j. industrijo samo na naših tleh, kajti v resnici domača ta industrija ni mogla biti, ker ni bilo zanj doma niti potrebne kapitala niti sposobnih ljudi. Ta klic so seveda krepko podprli tudi »domači« bankirji, ki so računali na razna mesta z bogatimi plačami v industrijskih podjetjih, in — zmagali so! V deželo so tujei kar drli od vseh strani in razne »jugo«-tvrdke so rastle kakor gobe po

dežju. Ker pa je bila »domača« industrija »prešibka«, da bi mogla vzdržati tujo konkurenco, t. j. da bi mogla »delati« z 200—300 procenti čistega dobička, jo je bilo treba zavarovati z visokimi carinami, ki veljajo še danes in katere plačuje naš kmet, ki je »steber države« industriji, sam pa ne more nikamor prodati svojega pridelka... Tuje industrijske države namreč tudi niso bile tako bedaste, da bi od nas kupovale naše pridelke po visokih cenah, njihovo industrijsko delavstvo pa bi bilo brez posla...

Kako vse drugačen bi bil naš gospodarski položaj, če bi bili delali že od vsega začetka strogo agrarno politiko! Naši kmetje bi svoje pridelke lahko prodajali v tujino, in imeli bi denarja dovolj za nakup industrijskega blaga iz tujine. Danes pa vsled pogršene »industrijske« politike pri nas nima denarja kmet, pa tudi industrija peša, ker s tujino konkurirati ne more, doma pa ne more nič prodati, ker ni več kupcev, ki bi imeli denar.

Čudno je le to, da nikomur pri nas ni prišlo na um, zakaj da tuja industrija tako naglo leze v našo deželo. Ti niso lezli k nam zato, da nam ustanove »domačo« industrijo, ampak zato, da izvlečejo od nas kolikor mogoče veliko denarja! In mi, bedaki, smo jim dali še zaščitne carine, da nas lahko še bolj »sušijo«! Ko bo pa pri nas dinarčkov zmanjkalo — takrat bodo pa rekli tuji gospodje: Z Bogom, bratje — mi že imamo, kar smo hoteli imeti, sedaj se pa dobro imejte sami! Pa bodo svoje že 10- ali 20krat plačane fabrike zaprli in šli! Začelo se je že tako...

Zato bo pa treba, če nočemo doživeti popolnega gospodarskega poloma, vso našo gospodarsko politiko spremeniti iz temelja. Ne rečemo, da so razni zaščitni ukrepi v korist kmetov ali trgovcev itd. napačni ali slabi; rečemo pa lahko, da pomagajo vsi taki ukrepi prav malo. Vsako bolezen je treba zdraviti od tam, kjer se je začela; samo mozolec na koži stiskati je premalo. Začela pa se je naša gospodarska bolezen takrat, ko smo se odločili v svoji preveliki pameti za industrijsko namesto za agrarno gospodarsko politiko.

Naši šolanci in kmetje

Ni še dolgo tega, ko je odličen šolanc (»inteligent«) javno priznal, da zija med našim priprostim narodom (kmetje, delavci itd.) in pa med njegovimi šolanci silno globok prepad, čeprav se je večina naših šolancev rodila v kmetijskih domovih. Narod svojih šolancev ne razume več, šolanci pa njega ne — drug drugemu so popolnoma tuji in vsak hodi svojo pot.

To spoznanje je popolnoma resnično, žalostno je pa tudi. Krivda za to stanje pa ne zadene priprostega naroda, ampak — šolance!

Poglejmo v našo zgodovino nekoliko nazaj.

Še sto let ni tega, ko je bila vsa »gospoda« pri nas nemška. Gospoda, večinoma »plemenita« ali pa vsaj »cesarsko-kraljeva« uradniška, je govorila med seboj tuj jezik (nemški) in se skrbno izogibala vsakemu občevarju z »neumnimi kmeti«. Gospoda je kmete gledala po strani in jih zaničevala, kmetje so se pa gospode bali kakor vrag križa in so jo na tihem kleli na dno pekla...

To nezaupanje kmetov do gospode tudi potem ni prenehalo, ko so se začeli nemški gospodje umikati domačim, slovenskim šolancem. Tedanji slovenski šolanc se je — vsaj včasih — čutil Slovenca-domačina, bil in ostal pa je — gospod, c. kr. gospod, visoko vzvišen nad vsemi »necesarškimi« ljudmi! Ta pojav opazujemo žalibog na deželi in tudi v mestih še danes; to je dediščina, ki so jo prinesli naši šolanci s seboj še iz ranjke Avstrije...

»Visokih« ljudi pa naš kmet nikdar ni maral, jih ne mara danes in jih nikdar ne bo maral, ker čuti in sluti v njih še vedno duha nekdanjih nemških valptov.

Drugo žalostno poglavje, ki stoji s prvim v precej tesni zvezi, je pa poglavje o »liberalstvu« in »klerikalstvu«. Kako se je to začelo in zakaj?

Nekdaj je bilo tako, da se šolancu po končani študijah ni bilo treba posebno boriti za vsakdanji kruh. Kdor je imel za seboj srednjo ali celo visoko šolo, tega je čakalo služb, kolikor jih je hotel. Šolanc je bil torej, zlasti če je vstopil v javno službo s pravico do pokojnine, preskrbljen in zato ga gospodarske skrbi kmetov in delavcev niso več brigale. Zato je imenoval bivši avstrijski kancler dr. Renner šolance »die wirtschaftslose Intelligenz — brezgospodarsko inteligenco«.

Toliko bolj pa so se brigali šolanci za razne »politične ideje«, ker so imeli zanje časa več kot dovolj. Kmetov in delavcev itd. pa, ki so se morali trdo boriti za svoj kruh, vse tiste »ideje« niso prav nič brigale. Kmet se ni nikdar navduševal za različne »ideje«, ampak je vedno skrbel v prvi vrsti za svoje gospodarstvo!

Kolikor bolj pa se je dvigalo število šolancev, toliko hujši je bil boj za službe med šolanci samimi. Do dobre službe ali pa do službe sploh pa ni mogel šolancem nihče tako

naglo pomagati kakor vplivna politična stranka. Tako se je tudi naše šolanstvo začelo cepiti na tedaj v Avstriji »moderni« dve politični skupini: na »liberalce« (naprednjake) in na »klerikalce«. Borba med obema skupinama je bila pa (z malimi izjemami) le na videz »idejna«; v resnici se je skrival za »idejnim« bojem prav vsakdanji boj za službe! Če so bili na vrhu »liberalci«, je kazalo pridružiti se tem, če pa so bili na krmilu »klerikalci«, pa zopet tem. Kakor je pač pihala sapa...

Slaba stran tega boja, namreč gospodarska zavist in boj za denar, se je pa sčasoma razvila tudi med obrtniki in kmeti, kjer mora biti od dveh gostilničarjev ali od dveh čevljarjev eden »liberalce«, eden pa »klerikalce«, čeprav navadno oba skupaj ne vesta, kaj je eno ali drugo!

Zdrav kmetijski um pa čuti, da tu nekaj ni v redu, in zato odklanja šolance, ki so še danes polni — tujega nam duha! In dokler se šolanci tega duha ne bodo otresli, jih kmet ne bo maral!

Kdo je „Georgijev“?

Takoj po atentatu na blagopokojnega našega vladarja so poročali, da je morilec neki Vladimir Georgijev Černozemski.

To ime pa ni pravo morilčevo ime. Bolgarska policija je namreč na podlagi svojih poizvedovanj ugotovila in naši vladi sporočila, da je pravo ime morilčevo Veličko Dimitrov Kerin, ki je bil rojen 19. oktobra l. 1897. v vasi Kamenici na Bolgarskem. Njegov oče še živi v isti vasi, mati mu je že umrla, živita pa še dve njegovi sestri.

Veličko Kerin je imel z bolgarsko policijo in s sodiščem že večkrat opraviti zaradi raznih umorov. Iz podatkov bolgarske policije se vidi da je bil Kerin navaden morilec po poklicu.

Italija, Avstrija in Ogrska

Med Italijo, Avstrijo in Ogrsko obstoji že od letošnjega poletja naprej ozka politična in gospodarska zveza, v kateri ima Italija kot najmočnejša država prvo besedo.

Ta zveza raj bi pokazala svojo praktično politično vrednost zlasti sedaj, po smrti kralja Aleksandra I., ko je prišla Ogrska v neprijeten položaj vsled dokazov, da »so uživali atentatorji vso podporo Ogrske, pa tudi Avstrije. Posebno kočljiv pa je postal položaj za vse tri države vsled zahteve Francije, naj se izroče Franciji oziroma Jugoslaviji vsi prijetei sokrivci pri atentatu.

Vsled tega kočljivega položaja je pretekli teden obiskal predsednik ogrske vlade Rim, da se sporazume z italijanskimi državniki o nadaljnjem držanju. Na svojem povratku v Budimpešto pa se je Gömbös sestal tudi z avstrijskim kanclerjem, da ga obvesti o svojih pogovorih v Rimu.

Judeževi groši

V preiskavi o atentatu na našega blagopokojnega vladarja igra velevažno vlogo vprašanje, kdo je atentatorje z denarjem podpiral in jim s tem dajal tudi največjo moralno potuho.

Francoski časopisi navajajo na podlagi izjav zaprtih krivcev in sokrivcev prav važne podatke. Atentatorji so po teh podatkih razpolagali z ogromnimi zneski; denarja so dobili, kotikor so hoteli. Njihovi voditelji Pavelić, Perčec, Perčević in Kvaternik in drugi so živeli najbolj razkošno in trosili sto- in stotisoče. Najboljše plačan med atentatorji je bil pa morilec Georgijev, ki mu je Pavelić dajal denarja, kolikor ga je hotel. Po izpovedi nekega sokrivca je menjal Georgijev v Švici 100.000 lir, ki jih je dobil od Pavelića.

Listi poročajo nadalje tudi o bogatih podporah, ki so jih prejemale zarotniki od vplivnih oseb in od raznih organizacij na Ogrskem.

Jasen pogled v bodočnost

Predpogoj za dosego vsakega namena je čist pogled v cilj.

Tudi današnje težke razmere bomo z uspehom prebrodili edino z neizpodbitno ugotovitvijo kam peljejo naša pota. Čeprav je iskreno priznanje — da smo v slepi ulici — sicer neprijetno, vendar je (čimpreje tem bolje) treba ugotoviti, da treba ubrati drugo pot, t. j. pot, ki pelje v aktivnost kmetijskega gospodarstva; s tem pa v splošno blagostanje.

Kakor nas uči zakon narave, da ima vsaka stvar svoje meje, tako tudi zemlja ne more samo dajati — ampak mora tudi prejemati. Prav tako kakor zemlja, tudi kmetovalec (ki je ž njo v najtesnejši zvezi) ne more pridobljene vrednote samo oddajati, pa vedno manj prejemati, kakor je dal; ker v nasprotnem primeru bi bil podoben stroju, ki teče sam (perpetuum mobile), kakršnega so že od pamtiveka skušali izumiti tudi prvovrstni strokovnjaki, a je to predrznost še prav vsak več ali manj drago plačal s popolnim neuspehom.

Če le površno pregledamo današnjo izmeno dobrin, prav z lahkoto ugotovimo, da kmetovalec za svoje blago ne doseže niti približne protivrednosti. Saj so le prepogosti slučaji, ko za svoj pridelek ne prejme niti toliko, kolikor je ž njim zemlji odtegnil najpoglavnejših hranilnih snovi — kaj šele, da bi še količkaj pripadlo na v to pripadajoče delo, za amortizacijo orodja, strojev, poslopja, zavarovalnin itd. Če bi

bila torej teh hranilnih snovi v naši zemlji neomejena množina, bi še tako nekako šlo (kakor gre rentirju, ki živi od svojega kapitala). Žal pa da je ta zadeva povsem drugačna, tako nasprotna, da je podobna molži krave, ki naj daje mleko — brez da se ji poklada krme...

Jasno je, da kmetovalec mora živeti, se oblačiti, vzdrževati potrebno orodje in poslopje, zadostiti javnim dajatvam itd. Vse to pa more vršiti edino na račun vrednosti svoje zemlje! Zato je prisiljen svoja zemljišča dobesedno ropati — pa čeprav se zaveda, da bo bolj kot vsak drug zločin maščevano tudi protinaravno postopanje, kajti, tudi zemlja ima samo omejeno količino teh snovi. Saj vidimo, kako hitro se pokaže nedostatek teh dragocenih snovi že samo pri parletnem pičlejšem gnojenju!

To so dejstva, preko katerih ne more in ne sme niti eden trezen gospodarstvenik, ker vprav v gorajšnji neizpodbitni ugotovitvi je izhodišče celokupnega našega napredka — pa tudi naše propasti...

Zato je skrajni čas, da se združi vse, kar je količkaj dalekovidnega in se kmetijstvo očuva sicer neizbežne propasti. Kadar bo namreč kmetijsko gospodarstvo zopet vsaj toliko dobilo kakor bo dajalo — takrat šele bo mogoče misliti na odplačila dolgov; preje pa je tako modrovanje podobno le gradnji v oblake...

Človeštvo! Niso ti v ponos takile recepti, toda, če hočeš ozdraveti — moraš povžiti tokrat tudi tole grenko zdravilo!

Tine.

Kmetijsko združništvo

Če pogledamo našo državno statistiko, vidimo, da živi od kmetijstva 76% celokupnega prebivalstva in da je za njegov napredek v državnem proračunu odmerjen samo 1%. S tem je podana jasna slika, ki priča o skrajnem omalovajevanju agrarnega pospeševanja, agrarne teorije in prakse; k temu so prišla še nasprotstva med vasjo in mestu, ki so našla kmeta le v redkih slučajah (navadno pred volitvami z nebrojnimi obljubami). Bliža se čas, ko se bo vas definitivno oddvojila od mesta in ko bo vsaka občina imela svojo zadrugo, ki bo nesebično skrbela za kmetijski razvoj na gospodarskem in socialnem torišču. Kmet s svojo lastno organizacijo in zadrugo mora priti do samostojnosti in ta samostojnost je zagotovljena in uspešna le potem zadrug. Kmetijstvo, organizirano s pomočjo združništva, bo našlo na tej podlagi svojo pravo pot in združeno brez posredovalcev bo lahko razvilo svoje delovanje za splošnost in sebe.

Kapitalistični sistem (sestav) je na zatonu in zarja kreditnega združništva je na vidiku; na drugi strani pa imajo kreditne zadruge na prehodu težko in odgovorno nalogo; kajti zadržna organizacija še ni dovolj

organizirana in pripravljena. In če je današnje stanje tako, da zahteva takojšnje temeljito delo na združnem polju, potem morajo vsi delavci na vasi skupno brez odlašanja prijeti za vajeti. Predvsem moramo na tem mestu ugotoviti, da so zadruge pri nas razdeljene t. j. brez enotnega vodstva in uspešne akcije. Zato je nujno potrebna koncentracija vseh združnih sil, če hočemo in moramo imeti jasne poglede v združništvo in za bodočnost.

Naša iskrena želja je, da se vse dosedanje združne zveze združijo in da dobimo močno kmetijsko-združno organizacijo, ki bo kos urediti vsa pereča gospodarska in socialna vprašanja naše vasi. Pri tem pa združništvo ne sme nikdar dopustiti, da bi še vnaprej agrarno krizo izkoriščali politični in gospodarski nasprotniki, ki iščejo povsod le priliko, kako bi našega kmeta — osnovo države in njeno zdravo in sigurno oporo — ponovno spravili v suženjstvo. Radi tega mora združništvo takoj brez odlašanja preiti v akcijo na celem državnem ozemlju in rigorozno iztrebiti vse škodljivce združnega gibanja in agrarizma sploh.

L. J.

Nemčija se pripravlja ...

Prihodnje leto: 25.000 letal!

Angleški listi poročajo, da so Nemci zgradili pravkar največjo tvornico za letala, kjer bo zaposlenih do 30.000 delavcev. Doslej je v letalski industriji zaposlenih okoli 15.000 delavcev. Prihodnje leto bo Nemčija razpolagala s 25.000 letali najnovejše vrste.

Francoski listi pa poročajo, da sta začeli dve veliki tvornici avtomobilov v Berlinu izdelovati posebno hitre tanke. Tanke izdelujejo tudi vse fabrike vagonov.

Nemška morska obala je vsa utrjena, čeprav je gradnja utrdb po mirovnih pogodbah Nemcem prepovedana. Tudi tiste trdnjave, ki so jih morali Nemci takoj po vojni podreti, zidajo znova, samo da so danes bolj moderne.

Po celi Nemčiji pa grade z veliko naglico

nove avtomobilске ceste iz betona. Takih cest bo zgrajenih kmalu 10.000 kilometrov od meje do meje. Armada bo vsa motorizirana; avtomobili in motorna kolesa pa so že danes v vojaški službi.

Verižništvo v Nemčiji

Gospodarski položaj v Nemčiji je tak, da Nemci ne dobe skoro od nikoder nikakih sirovov več, ki jih potrebuje njihova industrija; pa tudi živil ni preveč. Zato si skušajo pomagati z »nadomestili« domačega izvora, ki pa v resnici nič ne nadomeščajo, ker so slabe kakovosti. Ta položaj seveda vse one, ki imajo še kaj pravega blaga, vzpodbuja, da zahtevajo za pravo, dobro blago visoke cene. Ker pa ljudje visokih cen ne zmorejo, je vlada sama določila »najvišje« cene, po katerih pa nihče noče ničesar prodati kljub strogim kaznim.

Propadanje trgovine in obrta

Po podatkih trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani je zadnja tri leta prenehalo obratovati v Dravski banovini skoro 5300 trgovskih in obrtnih podjetij.

To število se utegne do konca l. 1934 še povečati, tako da lahko računamo na 5500 ugaslih podjetij — to je 5500 davkoplačevalcev manj!

Ker pa zaposluje vsako trgovsko in obrtno podjetje tudi več ali manj uslužbencev, si lahko razlagamo, zakaj pri nas število brezposelnih tako močno narašča.

Posebno sliko pa nam kaže razvoj industrije. Število industrijskih obratov namreč ni padlo, ampak je še za malenkost naraslo. Ta dvig pa nam ne more nadomestiti izgube pri trgovini in obrtu, ker so vsa večja — industrijska — podjetja v rokah tujcev, ki doseženih dobičkov ne porabijo pri nas.

Glavni vzrok propadanja trgovine in obrta pa je znižana kupna moč kmetov in delavcev: če kmet in delavec ne zasluži dovolj, tudi kupovati ne moreta!

Tudi v Angliji rovarijo

V Angliji so te dni izzvale velikansko senzacijo vesti, da je neka skupina ljudi organizirala v angleški armadi in mornarici veliko protidržavno in veleizdajniško agitacijo, ki je dala vladi povod, da je predložila parlamentu poseben zakon o pobijanju te agitacije.

V razpravi v zbornici lordov (v senatu) so ugotovili, da so hoteli neki ljudje izvršiti prevrat, kakor so ga nameravali izvršiti narodni socialisti meseca julija v Avstriji.

Druga afera, ki razburja angleško javnost, je tihotapstvo orožja iz Anglije, ki mu je prišla policija na sled. Razkritje te afere bo imelo za posledico poostreitev kontrole nad fabrikami, ki izdelujejo orožje.

Rooseveltova zmaga

Predsednik Roosevelt, oziroma demokratska stranka, kateri pripada, je dobil pri volitvah, ki so bile pretekli tork, ogromno večino glasov,

da je znašala njegova večina v parlamentu in v senatu nad dve tretjini.

Ta volilni izid bo imel za posledico, da bo Roosevelt lahko nadaljeval svojo politiko gospodarske obnove Zedinjenih držav.

Obrtni muzej v Ljubljani

Pretekli teden je imela Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani sejo, na kateri so sklenili prispevati vsako leto primeren znesek — za letos 250.000 Din — za ustanovitev »Muzeja kralja Aleksandra I.«

V tem muzeju bodo zbrani vsi važni izdelki našega obrta od najstarejše dobe do danes. Zbrani bodo seveda tudi vsi izdelki naših kmetov-obrtnikov-samoukov, ki bodo pričali, kako se je ves naš domači obrt razvijal iz kmetijskega dela in iz kmetijskih potreb in iz kmetijskega mišljenja.

Kmetska mladina

Med našimi slovenskimi mladinskimi pokreti igra Zveza kmetjskih fantov in deklet v primeri z drugimi slovenskimi mladinskimi pokreti tako važno in pomembno vlogo, da po slavnosti desetletnice te organizacije ne smemo tega prezreti.

Ako stvarno in nepristransko presojava in primerjamo prizadevanje in delovanje slovenske delavske, meščanske, srednješolske in akademске mladine, ki se po veliki večini do nesmiselnosti zabava, s športi ukvarja in se brezglavo izgublja v iskanju novih izhodišč, novih metod, v razglabljanju in poizkusih najrazličnejših visokopolitičnih, socialističnih, strankarsko-nacionalističnih, komunističnih, kapitalistično razrednobojnih in kulturnobojnih miselnosti in stremljenj, ki so skoraj brez izjeme več ali manj v protislovju z naravnimi fizičnimi in нравnimi zakoni, moramo priznati, da je v naši kmetjski mladini še največ pravega razumevanja in zdravega stremljenja za pravično in trajno rešitev iz sedanje in vsake socialne, gospodarske in moralne krize.

Vsakdo lahko uvidi, da je glavni vzrok današnje splošne krize v pomehkuženju, lenobi in napačni vzgoji stare generacije, katera se je v stremljenju za lagodnim in udobnim življenjem odvrnila od narave in kmetjskega dela. S tem se je stara generacija zasužnjila kapitalizmu, ki je potom tehničnega napredka v veleobratih s konkurenco in oduševanjem upropastil kmetjski, delavski in obrtni stan in ustvaril današnjo brezposelnost in splošno gospodarsko in moralno krizo.

Naša kmetjska mladina pa nam je pokazala, da noče posnemati stare pomehkužene generacije. Pokazala nam je, da noče več v tovarne in v mesta, marveč, da hoče na kmetiji delati in ostati.

Na vseh prireditvah in taborih nam naša kmetjska mladina že skozi celo desetletje dovolj glasno kliče, da hoče nazaj k grudi, nazaj h kmetjskemu delu, nazaj v naš mili rojstni slovenski kmetjski dom, kjer si hoče z lastnimi rokami, z lastnim delom pridobiti vse, kar za življenje in svoj obstoj potrebuje.

Le pogledjte, vi starši, vzgojitelji in narodni voditelji, s čim je krasila naša kmetjska mladina skozi celo desetletje svoje vozove, s katerimi je poveljevala vse svoje prireditve po celi Sloveniji? S čim se ponša ta naša kmetjska mladina pri tekmah? Poslušajte njene pesmi in vzklike, s katerimi izraža tako jasno in s takim navdušenjem svoja najgloblja čustva, pa boste izvedeli, po čem hrepeni in zakaj se navdušuje ta naš narodni up in naša bodočnost.

Ali ne vidite in slišite, s kakšnim veseljem in navdušenjem hrepeni ta naša mladina po domačem naravnem družinskem življenju na skromnem kmetjskem domu, kjer se hoče pošteno in z veseljem truditi tudi v najskromnejših razmerah in s trdim, ročnim kmetjskim delom — ki je danes najslabše plačano — zagotoviti svoj obstoj in popolno gospodarsko neodvisnost od kapitalizma, sebi in svojim bodočim otrokom.

Ali more še katera druga mladinska organizacija pokazati toliko resnične in požrtvovalne nacionalne zavesti in volje za doprinasanje žrtve v teh hudih časih, ko vsled brezposelnosti in strašne gospodarske krize čim dalje bolj zamira volja za silne moralne in materialne žrtve, ki jih nujno zahteva naravno življenje? Kajti brez močne volje za нравno neoporečno in naravno družinsko življenje je vsak nacionalizem ali katerekoli vrste idealizem nemogoč.

Narod, ki nima mladine s tako močno voljo, je zapisan brezpogojno smrti.

Naša kmetjska mladina pa ima tako močno voljo. Ona nam kliče dovolj glasno in kaže tudi dejansko dovolj jasno, da je le v delu, v trdem ročnem kmetjskem delu in poštenem nravnem domačem družinskem življenju edina naša rešitev iz sedanje krize in najboljše zagotovilo naše svobode in našega obstoja v bodočnosti.

Slovenci smo lahko ponosni, da je naša kmetjska mladina na taki pravi poti, k naši miselni, moralni, gospodarski in socialni obnovi.

To naj bo zgled in pobuda, v prvi vrsti naši delavski pa tudi meščanski, srednješolski in akademski mladini, da se pridruži v vrste naših kmetjskih fantov in deklet, da bo tako vsa slovenska mladina enih misli in enega duha preobrazila in izboljšala vso miselnost naše stare pomehkužene generacije, ki se še danes izgublja z nesmiselnim in brezsmotrenim gospodarstvom in političnim strankarstvom v pohujšanje vse naše mladine in pogubo naroda in države.

F. B.

*

Društvo kmetjskih fantov in deklet Želimlje, Zapotok, Veliki Osojnik, Škocijan in Hlepče imajo zelo važen sestanek v nedeljo, dne 18. novembra ob 3. uri popoldne v gostilni Prajer v Turjaku.

Na dnevnem redu bo razgovor o smučanju in gradbi smučarskega doma na Kureščku. — Fantje in dekleta, pridite na sestanek v čimvečjem številu.

Dopisi

*

Krvavo žeganje

Letos 26. avgusta je bilo žeganje na Kumu. Na to slavnost je prišlo okoli 2000 ljudi iz bližnje in daljne okolice.

Pri takih prilikah pa pride rado do pretepov, ki jih navadno rodi — pijanost. Zato je odšlo na Kum tudi 65 orožnikov, podpreglednik finančne kontrole Anton Kovačič pa je prišel nadzorovat točenje alkoholnih pijač.

Podpreglednika Kovačiča pa so pijani podivjanci napadli in ga tako pretepli, da je dan kasneje v bolnišnici umrl.

Te dni pa je imelo zadnjo besedo novo-meško sodišče, ki je obsodilo 25 letnega Jožefa Plahuto iz Toplice na 6 let težke ječe, 27 letnega Rudolfa Hribovskega na 5, 28 letnega Ivana Grahka na 3, 21 letnega Ivana Štebana na 3 leta težke ječe; 20 letnega Otmarja Peterlina je obsodilo na 3 leta, Dragotina Peterlina pa na 1 leto in 8 mesecev strogega zavora.

*

Velika Štanga. Preteklo nedeljo smo imeli v Štangi prav lepo uspeli sestanek krajevne organizacije, katerega se je udeležil poleg številnega občinstva tudi naš zaslužni narodni poslanec Milan Mravlje in uprav. Vičič.

Na dnevnem redu smo imeli razna pereča za trebeljevsko občino zanimiva politično-gospodarska in socialna vprašanja, ki tarejo našega hribovskega kmeta. Globok in silno učinkovit, eno uro trajajoč govor o državi, državljanih in njih svobodi je imel tov. poslanec Mravlje. Tovariš Jeriha pa je podal zanimivo poročilo, ki se je nanašalo v glavnem na žalne seje, ki jih je imela krajevna organizacija ob priliki izgube našega ljubljenskega vladarja Viteškega kralja Aleksandra I. Po njegovem poročilu je stavil tajnik krajevne organizacije g. Krapica na tovariša poslanca razna, naše občine se tičoča gospodarska vprašanja. V prvi vrsti je prosil, naj zastavi ves svoj vpliv pri banski upravi, da bi se zgradil z njeno pomočjo na cesti Štanga-Smartno prepotreben most. Bivši župan g. Končar pa je predlagal, naj se začne razmišljati

tudi o čimprejšnji gradbi ceste iz Štange na Jevnico, na katero gravitirajo vsi obširni gozdovi in bi bila za vse hribovske prebivalstvo pravi blagodat, ker so dosedanja pota oz. kozje steze za vsak promet popolnoma nesposobne. Tovariš narodni poslanec je obljubil kmetom, da bo zastavil ves svoj vpliv na merodajnih mestih in pripomogel, da se bo eno kakor drugo, ko bo firančna možnost dana, načelo.

Ob tej priliki se je sklenilo, da se ustanovi v Štangi podružnica Kmetijske družbe in po možnosti Sadjarsko društvo.

Odhod zaslužnega sodnika. Iz Cerknice se je poslovil dosedanji sodni predstojnik gospod Brelih Ivan. Bil je vedno dober prijatelj in svetovalec kmetjskega ljudstva. Bil je dober in pravičen sodnik, kateremu je ljudstvo v polni meri zaupalo. Za težke skrbi in za vse gorje, ki tare danes ubogega kmeta, je imel vedno in povsod odprto srce in odprte roke. Radi so se ljudje obračali do njega za nasvete. Ravno tako rad in vedno pripravljen jih je poslušal, tolašil in jim dajal nasvete. Ker je bil poleg tega tudi kot sodnik v pravnih vedah temeljito podkovan, so bile njegove sodbe vedno sprejele z zaupanjem. Kmetjsko ljudstvo se gospodu starešini zahvaljuje za vse izkazane dobrote in ga bo ohranilo v dobrem in častnem spominu. Obenem pa želi kmetjsko ljudstvo gospodu starešini tudi v novi službi mnogo uspeha in ga prosi, da tudi tam dela za dobrobit in napredek ljudstva.

Domača trgovina

pri

Češnjiku

Ljubljana - Lingarjeva ulica

kupite poceni in dobro vse vaše zimske potrebščine in sicer:

Perilni flanel porhat	od Din 6 ⁵⁰ naprej
Perilni porhat za obleke	„ „ 10 [—] „
Perilni žamet za obleke	„ „ 20 [—] „
Pliš, žamet za jopce in plašče	„ „ 70 [—] „
Blago za kostime in obleke, 120 cm široko	„ „ 25 [—] „
Flanelaste rjuhe	„ „ 30 [—] „

Ogrinjalke, plete, šerpe, svilnate, volnene in žametaste rute.

Velika zaloga za moške obleke, suknje in pelierine!

Poštenost podjetja
je znana!

Praktični rodovniški tečaji na Gorenjskem

Gorenjska selekcijska zveza priredi v mesecu novembru t. l. dva praktična rodovniška tečaja, in sicer v sredo dne 21. novembra t. l. na graščini Križ pri Kamniku in v soboto 24. novembra v Podhому pri Bledu. Vsak tečaj se bo pričel ob 7.30. uri zjutraj in bo trajal s presledki do večera. Tečaja sta namenjena za rodovničarje, molžne nadziratelje ter člane rodovnih komisij. Tečaj na Križu je predvsem namenjen za vse kamniške selekcijske organizacije ter za živinorejske zadruge Olševek, Preddvor, Trstnik in Predoslje iz kranjskega sreza in Medvode. Podhomiški tečaj je namenjen za vse selekcijske edinice radovljiškega sreza. Seveda se smejo tečaja udeležiti tudi funkcionarji drugih selekcijskih organizacij iz gorenjskega pasemskega območja, kakor tudi še drugi funkcionarji razen omenjenih, na primer načelniki in tajniki.

Na tečajih se bodo udeleženci pod vodstvom strokovnjakov vežbali v poslih, ki se tičejo živinske selekcije. Teoretičnega pouka bo eno uro, ves ostali dan bo vežba. Tečaja sta veli-

kega pomena za selekcijsko združništvo in zlasti potrebna, da se selekcijsko delo poenoti in poživiti. Zadružna dolžnost omenjenih funkcionarjev je, da se udeležijo vsi brez izjeme. Najbolj važna je udeležba za rodovnikarje in nadziratelje. Udeleženci iz oddaljenih krajev naj pridejo na mesto že zvečer poprej, da tam prenočijo. Prinesejo naj s seboj odeje, nadalje vezke za beleženje, ocenjevalne knjižice s tabelami, par molžnih kontrolnih pol in par skočnih zapisnikov. Rodovnikarji naj prinesejo obe rodovniški knjigi in sezname mlade živine in bikov. Zveza je zaprosila pristojne sreske kmetijske odbore za prispevek za enodnevno hrano in potne stroške.

Novice

★

Nj. kralj. Vis. knez Pavle je določen od pristojnega sodišča v Beogradu na podlagi poslednje volje blagopokojnega vladarja za oskrbnika njegove zapuščine.

Deset let težke ječe namesto pet je prisodilo najvišje sodišče za vlom v neko cerkev v Splitu bivšemu hotelirju v Kočevju Klemenčiču. Proti kazni 5 let se je bil Klemenčič pritožil.

150 jaje je zaplenilo v soboto ljubljansko tržno nadzorstvo raznim prodajalkam, ker so stara jajca pomešale med sveža in jih kot sveža hotele tudi prodati.

Novo tekstilno tvornico namerava ustanoviti neka češka tvrdka v Ptujju.

Podjetni roparji so napadli v ljubljanski okolici nekega že precej »trdega« čevljarkega mojstra z Gorenjskega, ga vrgli na tla in mu pobrali ves denar. Za lopovi je mož najprej skupno popival, nato pa so ga zvalili v samoto. Policija je grešnike kmalu izsledila in jim pobrala denar, ker ga še niso zapili, tako da se je čevljar vsaj lahko domov odpeljal.

Velik vlom je preteklo nedeljo razburil prebivalce Šmartna pri Litiji. V nedeljo zjutraj je namreč neznan človek — ali pa jih je bilo več — vlomil v hišico, kjer je stanovala vdova Terezija Razpotnik. Tej je tat odnesel iz škrinje za 10.000 Din vrednosti.

Pogrešan planinec. 27. oktobra je odšel g. Jezeršek Jože iz Šiške v Kamniške planine in se do 9. novembra še ni vrnil. Domnevajo, da se mu je pripetila kakšna nesreča.

Debela pesa. Posestnik Matija Strabl iz Zbi-govcev pri Radgoni je pridelal peso, od katere je več stolin kosov tehtalo po 9—15 kil.

Cestna železnica v Osijeku je povozila te dni pismonošo Milana Deviča, ki je neprevidno stal sredi proge in pregledoval svojo torbo.

Mariborska carinarnica je imela pretekli mesec nad 5 in pol milijona dinarjev dohodkov.

155.000 dinarjev škode ima vsled požara posestnik Avgust Frajzman iz Jelenč pri Mariboru. Pogorelo mu je vse gospodarsko poslopje, samo živino so rešili.

Blasnikova „Velika pratika“ za l. 1935 je izšla letos že devetdesetič. Za ta jubilej je prav lepo in primerno opremljena. Znano je, da hočejo imeti Slovenci samo to pratiko, ne samo pri nas doma, temveč tudi v inozemstvu, v Ameriki, Nemčiji, Avstriji, Italiji itd. Ta edino prava in res domača pratika se naroča pri tiskarni I. Blasnika nasled. v Ljubljani.

Za 25.000 Din v blagu in v gotovini so odnesli neznan vlomilci posestniku Jožetu Strgarju iz Podboršta pri Št. Janžu na Dolenjskem. Nesrečni posestnik je prišel ob vse.

Zaradi prekorajčenja silobrana je celjsko sodišče obsodilo 20 letnega Avgusta Dežnikarja iz Stopnika na 1 leto zapora. Dežnikar je oktobra meseca lani z nožem zabodel svojega brata.

Osleparjen revež. Neki ljubljanski prevoznik je iskal šoferja. V službo se mu je ponudil mož, ki ga je prevoznik tudi sprejel, zahteval pa je od njega 5000 dinarjev kavcije. Ta denar pa je prevoznik zapravil v veseli družbi. Zadnjo besedo bo imelo seveda sodišče, brezposelni revež pa je ob denar in ob službo.

Ljubljana v številkah. Po popisu od leta 1931. je imela Ljubljana 31. marca l. 1931. 3322 hiš, in sicer pritrilčnih 1457, visokopritrilčnih 158, enonadstropnih 1114, dvonadstropnih 386, trinadstropnih 37, štiri- in več nadstropnih pa 7. V teh hišah je bilo 12.705 stanovanj, kjer je stanovalo 12.816 družin. Po vojni so sez-dali v Ljubljani 1123 novih hiš. — Danes pa je v Ljubljani 2734 hiš s 13.945 stanovanji.

Kmetijska statistika. Ministrstvo za kmetijstvo je izdalo tiskano publikacijo »Poljoprivredna godišnja statistika« za leto 1933, ki vsebuje podatke o površinah in pridelkih poedinih poljedelskih sadežev, vinogradništvu, sadjarstvu in živinoreji; dalje o izvozu in uvozu kmetijskih pridelkov in izdelkov, domače živine in nje proizvodov, divjačine, kmetijskega orodja, strojev in drugih potrebščin za kmetijstvo. Knjiga stane Din 75.—. — Interesenti zamorejo dobiti podatke iz te publikacije pri kmetijskem oddelku banske uprave v Ljubljani. Pismene vloge je kolkovati z Din 5.— za prošnjo in Din 20.— za overenje.

Spreten tat. V Malencah pri Krški vasi je stopil te dni neznan možak v trgovino Neže Blaškovičeve in zahteval za 1 Din cigaret. Med tem ko je trgovka iskala cigarete, je pa možak segel v predal in vzel iz njega 2700 Din gotovine in izginil. Trgovka je opazila tatvino šele naslednjega dne.

Zaradi ponarejanja 20- in 50-dinarskih kovancev je ljubljansko sodišče obsodilo 24letnega ključavničarskega pomočnika Franca Šublja na 3 leta težke ječe in 3780 Din globe. Šubelj je ponaredil za 2000 Din kovancev.

Dva požara v eni noči sta prestrašila ljudi pretekli terek v ptujski okolici; gorelo je v Stražgonjcih in vasi Gorica.

36 požarov je bilo letos v Sisku. To je »rekord« svoje vrste. Domnevajo, da so ljudje svoje hiše zažigali večinoma sami zaradi visokih zavarovalnin.

Sin zabodel očeta. V vasi Dobrin pri Slavonskem Brodu je 24letni sin kmeta Štefana Grgiča svojega očeta zabodel, ker se je hotel oče drugič poročiti.

Svoji ženi je odrezal nos posestnik Anton Hrvat iz Viljeva na Hrvatskem. Žena je moža zapustila, ljubosumni mož pa ji je iz maščevanja odrezal nos.

Nesreče na žagi. Na žagi posestnika Kunstlja na Jezu pri Cerknici je preteklo sredo zgrabila žaga 20letnega delavca Brancelja za roko in mu jo hudo poškodovala, delavcu Antonu Dreniku pa je padel na roko težak hlod in mu jo je zlomil.

Ker dobro prija, zato staro in mlado rado pije Kathreiner Kneippovo sladno kavo s Prvim »Francovim« dodatkom!

Občutna kazen. Podružnica velike tvrdke Hofherr & Schrautz v Novem Sadu mora plačati 3.800.000 dinarjev kazni zaradi prikrievanja dohodkov, da ne bi plačala toliko davka, kolikor bi ga bila morala.

Modras je pičil pretekli teden delavčevu ženo Marijo Požek iz Pohel pri Celju v levo nogo.

Zaradi pretepa na ljubljanskem velesejmu je dobil neki Janez Križaj 4 mesece strogega zapora. Sodnik je utemeljeval dokaj ostro kazenski s tem, ker pretepi na velesejmu škodujejo našemu dobremu imenu pred tujci.

Nova šola v Škofji Loki, ki spada med najmodernejšo zgradbo te vrste v naši državi, bo nosila ime »Šola kralja Aleksandra I.«.

Tihetapstvo s tobakom je zelo razvito posebno v vaseh okoli Mostarja v Hercegovini. Te dni so finančni stražniki zaplenili samo v dveh vaseh okoli 500 kil rezanega tobaka, ki so ga pripravili ljudje za prodajo pod roko.

Nesreča ali zločin? Pretekli četrtek so našli v mariborski železniški delavnici na podstavku salonskega vagona, ki so ga pripeljali iz Beograda, sledi človeške krvi in koščke človeškega mesa. Preiskava je dognala, da gre za žensko, niso pa mogli ugotoviti, ali gre za nesrečo ali za zločin.

Naplavljeno truplo. Blizu Rogoznice je Drava naplavila truplo okrog 40 let starega moža precej visoke postave. Mrtvec je bil oblečen v črno suknjeno obleko. Kdo bi to bil, niso mogli ugotoviti.

35-krat kaznovan. Te dni je ljubljansko sodišče obsodilo po celi Ljubljani znanega možakarja Janeza Marinka na 7 mesecev strogega zapora. To je že njegova petintrideseta kazen.

Razno

★

Iz prakse za prakso

Pri kuhanju perila je dobro, če deneš v kotel nekaj koščkov limone. Perilo postane belo kot sneg.

Na stopnicah se marsikdo nevarno spodtakne, zlasti na zgornji in na spodnji stopnici. Da se tej nevarnosti izognemo, je dobro, če zgornjo in spodnjo stopnico pobelimo.

Če šipe na oknih »oslepe«, je dobro, če jih drgnemo s krpo, namočeno v olje, potem pa jih obrišemo s suho cunjjo.

Kadar pečeš meso, daj poleg mesa še kos krušne skorje. Ta naj se peče z mesom vred tako dolgo, da razpade. Od kruha dobi sok lepo, rjavo barvo in krepak okus.

Steklo lahko režemo z navadnimi škariami, če držimo steklo in škarje pod vodo.

Pri porabi bencina ne pozabi steklenice vsakokrat zamašiti. Bencinova izhlapina se rada vname, bencin sam pa ne.

Če hočeš shraniti surovo govedino, je ne smeš prej umiti. V vročini meso samo osoli in pomoči v jesih, operi ga pa šele pred kuho ali pred pečenjem. Meso lahko pomočiš tudi v vročo mast, če ga hočeš hraniti.

Če se poliješ s črnilom, namoči pokvarjeno obleko v mleko in čakaj, da se mleko skisa. Nato obleko operi.

Svila pri pranju ne pride ob barvo, če pri-deneš vodi nekoliko soli. Pri sušenju pa je treba biti previden: kosa na kos ne smeš polagati!

Draga kožuovina

Naša dežela ni ravno revna na živalih, ki nam dajejo dobro in toplo, a ne predvsem drago krzno. Izmed domačih živali naj omenimo le ovce in koze, več vrst domačih zajcev (kuncev) in mačke; krzno divjih živali pa je precej dražje: lisice, jazbeci, kune, dihurji, vidre itd. Razne kože, zlasti mačje in zajčje, se dajo pa tudi barvati in sploh pripraviti tako, da so na las podobne kožam dragih živali in samo večje oko spozna razliko.

Med najdražjo kožuovino na svetu pa spada koža male živalice, ki živi v južni Ameriki in ki se imenuje »chinchillo« (hinhila). Strokovnjaki so mnenja, da so na vsem svetu samo 3 kožuhi iz teh kožic narejeni. Ena sama kožica stane namreč 20—30 tisoč dinarjev, za cel kožuh pa jih je treba 120—150! Te kožice so zato tako drage, ker je teh živalic že zelo malo; lovci so skoraj vse zatrli. Danes je lov na te živali v vseh državah južne Amerike, kjer še žive, strogo prepovedan. Nekateri bogataši pa imajo posebne farme za rejo hinhile, a tudi teh kožic ne smejo izvažati, še manj pa žive živali za rejo.

Ta žival živi vedno le na suhem in nikdar njena koža ni mokra. Skrivajo se v votlinah in v skalnatih duplinah, ki pa morajo imeti vedno dva vhoda oziroma izhoda. Razločujejo pa dve vrsti: ena ima srebrno-sivo kožo, ki vleče nekoliko na modrino, druga je pa rjavkasta. Samice prve vrste rode samo enkrat na leto in to le enega mladiča, rjavke pa rode po 2—3 krat na leto po 2 do 4 mladiče.

Pred leti je bilo te kožuovine še precej na trgu in tudi ni bila tako draga kakor je danes, ko je v prodaji komaj nekaj tucatov teh kož.

Hladne noge

V mokri jeseni in pozimi nam delajo največ skrbi hladne ali celo mokre noge.

Staro zdravniško pravilo pravi, da morajo

biti noge suhe in tople, glava pa hladna. Noge pa ne morejo ostati suhe in tople, če nimamo primerne obutve.

Obutev sama, pa če je še tako dobra, ne zadostuje vedno. Ljudje, ki morajo sedeti doma ali pa v pisarnah za mizo, store torej prav, če si čevlje sezujajo in si oblečejo tople copate, pod noge pa naj si podlože debelo preprogo ali kakšen »koc«, noge pa si še pregrnejo s kakšnim toplim ogrinjalom.

Kmetje, lovci itd. pa morajo tudi pozimi prebiti dosti časa na prostem. Tudi tem obutev sama ne pomaga vedno. Dobro pa je, če si ovijejo noge s časopisnim papirjem in si preko lega šele obujejo nogavice in čevlje. Papir pa je treba večkrat izmenjati, ker papir sam se tudi kmalu navzame vlage.

Gumijasti čevlji imajo to neprijetno lastnost, da ne propuščajo zraka. Če pa jih nosimo le nekaj ur — to velja tudi za galoše — to nič ne škoduje. Posebno če smo v sobi, si lahko gumijasto obutev sezujemo.

Pred vlago in mrazom nas varujejo tudi dobro z mastjo namazani čevlji (olje, svinjska mast, loj itd.). Mast pa ne sme biti slana.

Najbolj škodljivo pa je, če sedimo z mokrimi čevlji na nogah. Mokre čevlje in nogavice sezuj, noge si dobro odrgni in obuj suhe nogavice in čevlje ali pa copate.

Za šolarčke pa, ki morajo daleč v šolo, je najboljša, če imajo v šoli shranjene kakšne copate, da se lahko preobujejo. Tople noge obvarujejo otroke mnogih bolezni.

20 novih letalskih trdnjav

Angleška vlada je na predlog admiralitete sprejela sklep, da zgradi na otočjih Tihega oceana in v okolici svojih avstralskih posestev 20 novih najmodernejših letališč za vojaška letala. V ta namen je sklenila nadalje, da bo takoj zgradila zračno vojsko, ki jo bo sestavljalo 50

letalskih eskadronov (okrog 500 letal) najmodernejših bombnih letal, ki jih bo namestila na imenovanih opiralščih v Tihem in Južnem morju. Letališča bodo tako obsežna, da bodo lahko sprejela 20 letal, nadalje bodo imela velika skladišča za bencin in petrolej ter močnejše letalske garnizije. Državni podtajnik za vojno mornarico bo takoj odpotoval, da se sporazume z različnimi vladami v kolonijah glede skupnega postopanja pri gradnji teh pomorskih letalskih trdnjav, ki so potrebne za obrambo angleških posestev v Tihem morju. Bombna letala, ki bodo nosila posadko 6 mož ter bodo opremljena z velikimi strojnici, so že naročena pri angleških tvrdkah.

Za mir!

Obletnico pred 16. leti sklenjenega premirja so doslej praznovali v Angliji s posebnim »spominskim dnevom«. Ta »spominski dan« pa so sedaj izpomenili v »dan miru«.

Tega dne bodo n. pr. v Londonu v vseh šolah učitelji razlagali učencem vojne grozote in jim slavili mir kot največjo dobroto človeštva. Povelicevanje vojne se mora nehati, vzbujati pa morajo med mladino zaupanje do Društva narodov in za mirovno razsodišče v Haagu.

»Dan miru« so vpeljali zato, ker današnja mladina, ki bi morala danes oditi v boj, ne vé nič o svetovni vojni.

Cenen hotel

V angleškem mestu Rochester imajo hotel, kjer dobe gostje večerjo, prenočišče in zajutrek zastoj in še 1 šiling na vrh za popotnico. Hotel se imenuje »Rikard Watts'ova ustanova«. Ustanovil ga je namreč bogati londonski veletržec Rikard Watts, ki je določil v svoji oporoki, naj dobiva v tem »hotelu« vsak dan 6 gostov,

A. S.

Rokovnjaška osveta

(Nadaljevanje.)

Lenka od veselja skoraj ni mogla govoriti, ko pa se je obvladala, je hotela vse natanko vedeti, kje in kako je prosjak izvedel veselo novice.

»Saj ti pravim, Lenka, da sem bil v Ljubljani,« sede možiček na mejico pod staro tepko. »Tam doli sem povsod iztikal za Janezom, da bi ti lahko prinesel od njega vsaj topel pozdrav. Ker jo znam rezati tudi po nemško, sem se povsod kmalu primuzal in tako res našel sled za fantom. Naletel sem na Mošenkovoga Luko iz Čepelji. V prav komis je hrustal na dvorišču šentpeterske vojašnice. Strašno kislo se je držal, pa ga pobaram:

»No, Luka, kje imaš pa Pečnikarjevega?«

»Nato mi Mošenkov zaupa, da sta z Janezom ležala drug poleg drugega in da ga je fant večkrat nagovarjal, naj bi skupaj pobegnila. Mošenkov si ni prav upal in se je toliko časa obotavljal, da jo je Janez pocedil sam. Zvečer so nesli obleko v skladišče, pa je planil k vratom, podrl stražarja na tla in jo popihal, da nihče ne ve, kam.«

»Ali res čisto trdno veste, da je ušel?« vzlic vsej radosti še dvomi mladenka.

»I, za božjo voljo, saj mi je vendar Luka povedal! Kar reci staremu, da je Janez strašno hud nanj! Tudi to mi je Mošenkov povedal —«

Dekle strmi, se smeje in joka od veselja, možiček pa počasi odmotovili dalje. Doma oče Eržen takoj opazi nenadno spremembo na Lenki. Dekle poje kakor škrjanček:

— Pridi, prid, fantič moj,
jaz bom tvoja, ti boš moj —

»Kaj se je neki zgodilo s hčerjo?« mika očeta in se nikakor ne more premagati.

»Hvala Bogu, Lenka, da si se spametovala in pozabila tistega pol Janeza! Saj ti fantov ne bo nikoli manjkalo —«

»Ej, ej, očka,« se z nedolžno porednostjo zasmee dekle, »zmeraj ste pravili, da Janeza ne bo več nazaj, pa ste se menda le zmotili —« Možak se zdrzne:

»Pa ne, da bi bil spak ušel?! O, ga bomo že spet prijeli! Ni vrag, da bi nas takle nič spravil podse!«

»Prvič ste ga, drugič vam ne pride več v post!« strže dekle korenček.

»Kdo ti je pa sploh natvezel to neumnost?«

»Ali niste nič videli 'Božjega-volka', ko je šel proti Gradišču?« se nagajivo smeje dekle, oče pa samo skomigne z rameni in s povešeno glavo odide proti hiši.

* * *

Poslej je Lenka iz dneva v dan bolj restropno pričakovala Janeza. Bila je trdno uverjena, da jo o prvi priliki obiše njen dragi. Ko je zjutraj hodila na njivo, se je hrepeneče ozirala, kje bi uzrla njega, ki je bila v mislih neprenehoma ob njegovi strani. Končno prihiti lepega jutra soseda Tkalčevka k njej.

»Lenka, Lenka,« začne vsa v eni sapi. »Ali že veš, kaj se je to noč zgodilo v Praprečah? Se mi je kar zdelo, da še ne boš vedela —«

»Kaj pa je bilo takega?«

»Čakaj, saj ti precej povem. Ponoči se je oglašil pri Padarčku — Pečnikarjev Janez! Ko je potrkal, birič ni spoznal, kdo ga kliče, Janez pa je prosil, naj mu Padarček kot dobremu prijatelju odpre, da bo prenočil pri njem. Možak res gre odpret, tedaj pa že planje kar cela truma nadenj. Zda je spoznal Janeza, toda bilo je prepozno. Fantje pograbbijo moža in ga po vojaško trdo navežejo pred njegovo lastno bajto, da se ne more niti ganiti in se komaj s konci prstov na nogah dotika tal. Vso noč je moral

Padarček tako viseti in zjutraj, ko so ga ljudje rešili, je bil ves črn od bolečin. Malo je manjkalo, da ni izdihnil. In še kaj mu je rekel Janez! — Le pomni, Padarček prekleti! — mu je dejal, — v vojake si me gnal, a jaz sem rokovnjač postal! Za tabo pridejo še vsi pomagaci na vrsto! Le povej jim, kakšno plačilo jih čaka! — Tako mu je zagodel, viš!«

Lenka se je komaj premagovala, da ni sosedki pokazala, kako je vesela nenadne novice, ko pa je Tkalčevka odšla, je bilo dekletu vendar pri srcu hudo ob misli, da se mora njen ljubljani klatiti pri teh razbojniških rokovnjačih. Novico je kajpak še isti dan izvedel tudi oče Eržen. Kakor je bil sicer oblasten, je zdaj kar nekako zlezel na kup, tako ga je jelo skrbeti. Vedro si je moral ponavljati Janezovo pretečo obljubo:

»Eržen, do smrti vam ne pozabim tega!«

Možak je ugibal in ugibal, toda bilo je zaman: strah in skrb se nista hotela umakniti...

* * *

Govorice o biriču Padarčku še niso niti njenjale, ko je že šinila po vaseh nova vest: Komolček je že prišel na vrsto! Možakar se je kasno zvečer vračal iz Krašnje. Iznemada ga ob Radomlji, malem potoku blizu Trnjave, zgrabijo rokovnjači. Odpeljejo ga v potok, ga do pazduh potlačijo v vodo in ga v takem položaju tako trdno privežejo za staro jelšo, da je moral do jutra ostati v tej mrzli kopeli. Šele dopoldne so ga ljudje našli in rešili, mož pa hitro v posteljo. Menda se je tako prehladil, da bržčas ne bo več dolgo kožuhoval po svetu. In v rokovnjaški tolpi je bil poleg drugih tudi Pečnikarjev Janez. Menda je rekel:

»Ti si drugi, Komolček! Ostali še pridejo na vrsto!«

(Dalje prihodnjič.)

ki pa ne smejo biti potepuhi, zgoraj omenjeno oskrbo. Vsak gost dobi v hotelu svojo sobo, jed je obilna in postrežba odlična. Urejen pa je hotel na staroangleški način: tla so iz hrastovega lesa, postelje so železne, vsa posoda pa je cinasta. Hotel obstoji že 355 let, v njem so pa prenočevali že jako odlični gostje.

★

Največje letališče na svetu

Zadnji izredno dobro uspeli let iz Anglije v Avstralijo, kjer sta preletela dva angleška letalca okoli 20.000 kilometrov dolgo pot v dobrih dveh dneh, ne bo ostal brez praktičnih posledic. Letala te dolge poti sicer ne bodo preletavala v 2, pač pa v 4-5 dneh, in to popolnoma varno; to pa je napotilo angleško vlado, da bo dala zgraditi v okolici svojega najmočnejšega pomorskega opirališča v vzhodni Aziji, v Singaporu, največje letališče sveta.

Na gradnji tega letališča so interesirane v veliki meri vse države, ki imajo svoje kolonije v vzhodni Aziji. Od Singapora bodo vodile najkrajše zveze v Avstralijo, na razna otočja v Tihem morju in na Kitajsko.

Po svetu

Dobro kupčijo je napravil neki kemik v Newyorku. Ta mož je namreč iznašel način, kako se odpravi s papirja vsaka pisava, ne da bi se dalo to kasneje ugotoviti. Za ta izum mu je plačala newyorška policija 20.000 dolarjev. Vprašanje pa je, če mož ne bo svojega izuma prodal še komu drugemu!

»Steklen hotel so otvorili te dni v angleškem mestu Doncaster. Hotel je sicer zidan, a vse stene so znotraj in zunaj obložene s steklenimi ploščami raznih barv. Ker je steklo slab prevodnik toplote in zvoka, je bivanje v tej stekleni palači jako prijetno, zvečer pa žari celo poslopje v najlepših barvah.

Sedemnajsto obletnico sovjetske Rusije so 7. t. m. slovesno proslavili v Moskvi. Najbolj zanimiva je bila velika vojaška parada, ki je pokazala vso silo oborožene Rusije.

240 šivilj živa poročno obleko za grško princezino Marino, ki se bo koncem tega meseca poročila s četrtim sinom angleškega kralja.

10.000 angleških funtov sta prejela za nagrado zmagovita angleška letalca Scott in Black, ki sta prva preletela 20.000 kilometrov dolgo pot iz Anglije v Avstralijo (1 funt je okoli 300 dinarjev).

400letnica odkritja Kanade. Te dni poteka 400 let, odkar je francoski učenjak Cartier (reci: Kartje) nastopil svoje potovanje v dotlej neznano deželo Kanado po reki Sv. Lovrenca.

Za preiskovanje morja in morskih živali in rastlin imamo 225 »oceanografskih« zavodov; za preiskovanje puščav pa samo 3.

Velik rezervoar za vodo grade v Avstraliji. V rezervoar se steka voda iz reke Culbie. Rezervoar drži okoli 40 milijonov hektolitrov vode, ki bo namakala po 320 kilometrov dolgih prekopih 140 kvadratnih kilometrov sedanje puščave.

Okoli 40.000 ton popra porabijo ljudje na leto na celem svetu; leša pa porabimo za polovico več kakor ga vsako leto doraste.

Najbolj nevarno mesto v Evropi je po zadrževanju nemških listov Berlin, ker se tam dogodi vsak dan več avtomobilskih nesreč kakor v kateremkoli drugem mestu v Evropi.

Oltar iz stekla so napravili v nekem mestecu na Češkem, kjer je steklarska industrija močno razvita.

Pameten sklep. V Bremenu je sklenila policijska uprava, da bo strogo nadzorovala one, ki prejemajo brezposelno podporo. Tistim, ki podporo zapijejo, bo podpora odvzeta in denar bodo dobile samo njihove rodbine.

Radio

od 18. do 25. novembra 1934.

Nedelja, 18. nov.: 9.00: Versko predavanje (p. Valerian Učak) — 10.00: O zakonu o zaščiti delavcev (Delavska zbornica) — 11.40: Mladinska ura (ga. Cirila Skerlj-Medvedova) — 16.00: O perutinarstvu (Ing. Wenko Boris).

Ponedeljek, 19. nov.: 18.00: Zaroke in poroke Slavoncev (Hubert Marjanović) — 19.35: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna).

Torek, 20. nov.: 18.00: Gospodinjska ura: Poročilo o mednar. kongresu v Berlinu za gosp. pouk (ga. Zemljanova).

Sreda, 21. nov.: 18.40: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj).

Četrtek, 22. nov.: 18.00: Smuška ura ljubljanskega zimskošportnega podsaveza — 20.00: Pravna ura (dr. Vladimir Knaflič).

Petek, 23. nov.: 19.00: Nacionalna ura: dr. Maksimilijan Vrhovec in grob neznanega vojaka.

Sobota, 24. nov.: 19.20: Nacionalna ura: Davorin Jenko in Stepan Mitrov Ljubiša

Z gosposkega martinovega večera

Bog daj našim vrlim kmetskim gospodinjam slogo! Bog daj našim vrlim kmetskim gospodinjam sreče, zdravja! Da nas bodo še naprej z večjo vnemo in večjim veseljem redile s slastno gosjo pečenko ter zalagale z mehkim gosjim perjem, da bomo vsi zbrani veseli prijatelji brez skrbi na račun teh dobrotnic sveta, še dolgo vrsto let na mehkih blazinah ajčkalil!

Naš pravi domači izdelek!

Sejmi

19. novembra: na Raki, Podsredi, Slovenjem gradu, Sv. Juriju ob j. ž., Ljubnem, Šoštanju.

21. novembra: Hotedrščici, Podčetrtku, Sv. Barbari v Halozah, Sv. Juriju ob Taboru.

22. novembra: Kandiji, Šmihel-Stopiče, Jesenice na Dolenjskem.

23. novembra: Mojstrani, Sv. Lovrencu na Temenici, Slovenski Bistrici, Ptuj.

24. novembra: Teharjih.

Vrednostni papirji

2 1/2% Vojna škoda	Din 330-334
7% investicijsko posojilo	Din 71-72
7% Drž. hipotek. banka	Din 63-64
6% begluške	Din 56-57
4% agrarne	Din 40-41
7% Blair posojilo	Din 51-52
8% Blair posojilo	Din 59-62
Privilegirane agr. banke	Din 207-210

Valute

1 ameriški dolar	Din 33'80
1 nemška marka	Din 13'60
1 švicarski frank	Din 11'10
1 angleški funt	Din 170'—
1 francoski frank	Din 2'24
1 češkoslovaška krona	Din 1'41
1 italijanska lira	Din 2'92

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1934, se mora do nadaljnje odredbe dodati še 28 1/2% na ime »prima«.

Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8'20 dinarjev.

Čuvajmo Jugoslavijo!

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana

Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana - Telefon štev.: 37-83, 37-84, 37-85; interurban: 37-81, 37-82

PETERSON INTERNATIONAL BANKING CODE

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valuf, borzna naročila, preduimi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepositi i. f. d.

KMETJE!

Ako imate kaj naprodaj, ako hočete kaj kupiti, ali česa iščete, inserirajte to najprej v svojem „Kmetsem listu“! —
Cena malim oglasom je samo 1 dinar za besedo.

ZEDINJENA ZAVAROVALNICA D. D. VARDAR HERCEG BOSNA TRIGLAV

Filijalna direkcija za Dravsko banovino v Ljubljani, Miklošičeva c. 14, telefon 29-17

Zavarujte svoje domačije pri tem največjem domačem zavodu!

Dohodek na premijah za l. 1933 Din 42,931.036'17 • Bilančne rezerve za l. 1933 Din 71,767.370'50

Oglas v „Kmetsem listu“ imajo siguren uspeh!

Kmetovalci!

Kupujte domače, ceneno umetno gnojilo

mlete ricinove tropine,

ki vsebujejo zajamčeno najmanj 4.5 do 5.5% dušika

Dobavlja jih po ceni

Din 40'- za 100 kg

franko vreče, franko tovarna, dokler traja zaloga.

TOVARNA OLJA IN TROPIN

HROVAT & KOMP., LJUBLJANA

Tyrševa cesta 1a/III.

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani

Kolodvorska ulica 7

Telefon Interurban 25-06

(v lastni hiši)

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zдроб, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zдроб, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žlindre, nitrofoskala, apnenega dušika, žilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne „Ilovac“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

V nevarnosti

je tvoj denar, če ga držiš doma.

Roparji

prežijo za najmanjšimi prihranki.

Zaupaj

denar domačim hranilnicam!

Nalagaj

svoje prihranke v

HRANILNICO DRAVSKE BANOVINE

prej Kranjska hranilnica

V LJUBLJANI

Zanjo jamči

vsa Dravska banovina z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. poš. hran. št. 14.257. Brzjavni: „Kmetški dom“ Žiro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 4%, brez odpovedi, po 5%, pri tromesečni odpovedi. — JAMSTVO ZA VLOGE presega večkratno vrednost vlog. Štrankam vidi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje na poroštvo, na vknjižbo in na zastavo premičnin in vrednostnih papirjev in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavnikih od 8—12 $\frac{1}{2}$, in od 3—4 $\frac{1}{2}$, 'e ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 $\frac{1}{2}$, ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35,000.000—. Rezerve Din 1,200.000—.